

Sosyal Hizmet
Uzmanları Derneği
Aydın ve İzmir Şubeleri

[VAKA TARTIŞMALARI PROGRAMI DEĞERLENDİRME RAPORU]

Bu rapor 2022 yılı sonlandıktan sonra hazırlanmış olup 2021 yılının son çeyreği ve 2022 yılında gerçekleştirilen çevrimiçi vaka tartışmaları çalışmasına ilişkin değerlendirmeyi kapsamaktadır.

İçindekiler

1. ÇALIŞMANIN GEREKÇESİ:	3
2. ÇALIŞMANIN AMACI:	3
3. PROGRAMIN HAZIRLANMA SÜRECİ:	3
4. PROGRAMIN UYGULANMA SÜRECİ:	4
5. PROGRAMIN RAPORLANDIRILMA SÜRECİ:	5
6. GENEL DEĞERLENDİRME:	5
7. VAKA TARTIŞMA PROGRAMI OTURUM RAPORLARI:	7
7.1. 1. OTURUM RAPORU	7
7.2. 2. OTURUM RAPORU	11
7.3. 3. OTURUM RAPORU	14
7.4. 4. OTURUM RAPORU	16
7.5. 5. OTURUM RAPORU	19
7.6. 6. OTURUM RAPORU	21
7.7. 7. OTURUM RAPORU	22
7.8. 8. OTURUM RAPORU	23
7.9. 9. OTURUM RAPORU	24
7.10. 10. OTURUM RAPORU	26
7.11. 11. OTURUM RAPORU	27
7.12. 12. OTURUM RAPORU	28
8. FOTOĞRAFLAR	30

1. ÇALIŞMANIN GEREKÇESİ:

Bilindiği üzere sosyal hizmet uygulamaları dersi sosyal hizmet eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Lisans eğitiminde elde edilen bilgi ve becerilerin alanda deneyimli meslek elemanları rehberliğinde denenmesi, sosyal hizmet uygulamaları dersinde alanda elde edilen deneyimlerin akademik danışmanların rehberliğinde değerlendirilmesi ve geliştirilmesi iç içe geçmiş, öğrenci, akademik danışman ve alanda çalışan meslek elemanını kapsayan üç aktörlü öğrenme/gelişme süreçlerini içerir.

2019 yılından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan kovid-19 salgını nedeniyle alınan önlemler kapsamında örgün eğitim uzaktan eğitime çevrilmiş ve sosyal hizmet uygulama derslerinin sosyal hizmet kuruluşlarında yüzyüze yapılması belirsiz bir süre durdurulmuştur. Ülkemizde akademik kadrosunda sosyal çalışmacı olan sosyal hizmet bölümü sayısı azdır. Bu durum öğrencilerinin sosyal hizmet lisans eğitiminde elde emesi beklenen beceriler konusunda zayıf kalmasına ve vaka yönetimi konusunda güçsüz olmalarına neden olmaktadır. Derneğimiz üyeleri ve yönetiminde sosyal hizmet öğrencilerinin lisans eğitimlerinde alana dair bilgileri yeterince alamadıkları konusunda var olan endişelerine, öğrencilerinin kovid-19 önlemleriyle sosyal hizmet uygulamalarının durdurulmasıyla alanda çalışan meslek elemanı ile tanışmadan, vaka yönetimini gözlemlenme ve deneyimlemeden mezun olacak olmaları yeni endişeler eklemiştir. Bu endişelerden hareketle, yapılan toplantı ve değerlendirmelerde 2019 yılında yüzyüze yapılmaya başlanan vaka tartışmalarının 2020, 2021 ve 2022 yılında uzaktan erişimle gerçekleştirilmesinin mümkün olduğu düşünülmüştür.

2. ÇALIŞMANIN AMACI:

Bu vaka tartışmaları sosyal hizmet öğrencileri için kurumsal olarak duyulan endişeyle başlamış olup planlama aşamasında birbirinden farklı amaçlar belirlenmiştir. Çalışmada ulaşılması planlanan amaçlar aralarında bir hiyerarşik sıralama olmaksızın aşağıdaki gibidir:

- ❖ Sosyal hizmet öğrencilerinin mesleki gelişimlerine destek sunmak,
- ❖ Okudukları okullarda sosyal çalışmacı ile karşılaşmayan öğrencilere sosyal hizmet alanına ilişkin rehberlik edebilmek,
- ❖ Sosyal hizmet lisans eğitiminin alanı yakalamakta geç kaldığı sosyal sorunları öğrencilerle tartışarak mesleki gelişimlerine katkı sunmak,
- ❖ Alanda çalışan sosyal çalışmacılar arasında işten kaynaklanan stresle baş etme, birbirinden öğrenme süreçlerini başlatabilmek,
- ❖ Ülkenin değişik yerlerinde ve farklı alanlarda çalışan sosyal çalışmacıların tanışmalarına katkı sunmak,
- ❖ SHUDER'in görünürlüğünü arttırmak.

3. PROGRAMIN HAZIRLANMA SÜRECİ:

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın Şube 2019 -2020 akademik yılında Aydın'da bulunan Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü öğrencileriyle yüzyüze ve haftada bir gün (3 ve 4. Sınıfların sosyal hizmet uygulamaları dersi kapsamında staj yaptıkları gün mesai sonrası), her oturumda farklı bir alanda vaka tartışmaları yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışma 2020-2021 akademik yılında kovid-19

salgını nedeniyle uzaktan erişimle devam ettirilmiştir. Bu vaka tartışmalarına 2019-2020 akademik yılında 140, 2020-2021 akademik yılında 90 kişi katılmıştır.

2021-2022 akademik yılında devam ettirilmesi istenen vaka tartışmalarına boyut kazandırmak, sosyal sorunların diğer illerdeki görünümüne ilişkin bilgi sahibi olabilmek için çalışmanın Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği İzmir Şube ile işbirliği kurulmasına karar verilmiştir. Program başlamadan önce gerçekleştirilen hazırlıklar aşağıdaki gibidir;

- ❖ Aydın-İzmir Şube yönetimleri arasında yöntem belirleme toplantıları,
- ❖ Vaka sunumu yapacak üyelerin belirlenmesi, programın takviminin oluşturulması için toplantılar,
- ❖ Vaka tartışmalarına ilişkin raporlama formatı hazırlanması ve çalışmanın raporlanması süreçleri için yöntem belirlenmesi,
- ❖ Vaka sunumu yapacak üyeler arasında iletişimi kurabilmek için bir Whatsapp grubu kurulması,
- ❖ Başta ADÜ Sosyal Hizmet öğrencileri olmak üzere sosyal hizmet öğrencilerine ulaşabilmek ve programı duyurabilmek üzere çeşitli öğrenci gruplarına (whatsapp, bip vb. iletişim uygulamalarında bulunan gruplar) dahil olma,
- ❖ ADÜ Sosyal Hizmet Bölümüyle işbirliği kurma,
- ❖ Sosyal medya hesaplarında paylaşmak üzere bir görsel format hazırlanması.

4. PROGRAMIN UYGULANMA SÜRECİ:

Öğrencilerin sınav haftaları hariç her hafta Salı akşamı zoom programı (Genel Merkezin hesabını kullanarak) üzerinden vaka tartışmaları gerçekleştirilmiştir. Vaka tartışmalarından 2 gün önceden konu sosyal medyadan duyurulmaya başlanmış, sosyal hizmet öğrencileri ve sosyal çalışanların bulunduğu gruplara duyurular yapılmıştır.

Vaka sunan sosyal çalışanların tercihine göre zaman zaman vaka özetini program katılımcılarıyla paylaşılmış, zaman zaman alana ilişkin sosyal sorunları anlatan sunumlar yapılmış ve kavramlar üzerinden tartışılmıştır. Vaka tartışma süreçleri sosyal çalışanlara mesleki tecrübelerini paylaşabilmesi için esneklik sunmak adına yapılandırılmamıştır. Vaka sunan sosyal çalışmacının tercihine göre katılımcıların eklemeleri/soruları vaka sunumu esnasında ya da sonrasında alınmıştır.

Vaka tartışma programının takvimi aşağıdaki gibidir:

SIRA	TARİH	ALAN	VAKAYI SUNAN SOSYAL ÇALIŞMACI	KATILIMCI SAYISI
1	05.10.2021	5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu Danışmanlık ve Sağlık Tedbiri	Cana DEDE Damla ÇOKGÜLER	25
2	12.10.2021	Korunmaya Muhtaç Çocuk	Emre UYSAL Esra AYNACI	19
3	19.10.2021	Tıbbi Sosyal Hizmet Uygulamaları	Emrah PAKMAN Seher DURAK	24
4	26.10.2021	Yaşlanan Toplum ve Yaşlılık Politikaları	Mert Erdoğan Gülşah Dalgıç	21
5	02.11.2021	Feminist Sosyal Hizmet Uygulamaları	Aynur KURTAY	14
6	09.11.2021	Engellilik ve konuşulmayanlar	Mahmut AKKIN Emre CENGİZER	15
7	16.11.2021	Kadın Konukevi ve ŞÖNİM Uygulamaları	Türkan Söğüt Gezer Aynur Kurtay	14
8	12.12.2021	Psikososyal Destek Çalışmaları	Seray EREN ÇETİN Ertuğrul USTA	20
9	21.12.2021	Sığınmacılar ve sosyal hizmet	Merve REŞİN	14
10	04.01.2021	Yoksulluk ve Sosyal Hizmet	Bülent Utku	10
11	11.01.2022	STK'larda SHU istihdamı	Emrah PAKMAN Tufan Aynur KURTAY	20
12	25.01.2022	Adli sosyal hizmet uygulamaları	Kadir KURUOĞLU	13

Vaka Tartışmaları Programı 2021 yılında başlamış 2022 yılında sonlanmıştır. 2022 yılı çalışma raporları kapsamında raporlaştırılmıştır. Vaka tartışmalarına toplamda **209** kişi katılım sağlamıştır.

5. POGRAMIN RAPORLANDIRILMA SÜRECİ:

Vaka tartışma süreçleri yukarıda bahsedildiği gibi meslek elemanlarının kendilerini ifade etmekte rahat hissettikleri yöntemi kullanmaları için yapılandırılmamıştır. Bazı meslek elemanları vakayı anlatan power point sunumlar hazırlamış, bazı meslek elemanları vaka özeti hazırlamış, bazılarıysa haftanın konusunu akademik kavramlar üzerinden tartışmayı tercih etmişlerdir. Vaka tartışmalarının raporlandırılması için Aydın Şube yönetimi tarafından hazırlanmış olan rapor formatı çalışma esnasında doldurulmuş, çalışma sonrası düzenlenmiştir. Raporlama görevi iki şube arasında paylaşılmıştır. Aydın Şubeden Cana DEDE ve İzmir Şubeden Buğse KOCA tarafından vaka tartışmalarını raporlamıştır. Vaka Tartışmaları Programı Değerlendirme Raporu Aydın Şube tarafından hazırlanmıştır.

6. GENEL DEĞERLENDİRME:

Vaka tartışma programları Aydın Şube tarafından 2019 yılından beri yapılan çalışmalardır. Kovid-19 salgını nedeniyle çevrim içi gerçekleştirilmeye başlanmıştır. 2021 yılının 10. Ayında başlayan ve 2022 yılında devam eden çevrimiçi vaka tartışması programına 12 oturumda toplam 209 kişi katılmıştır.

Programa ilişkin genel değerlendirmeler gruplandırıldığında çalışmanın güçlü yanları, yapılması halinde derneği daha güçlendireceği düşünülen çalışmalar, olumlu olarak öne çıkan değerlendirmeler arasında sınıflandırılmış olup aşağıdaki gibidir:

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

- ❖ Aydın-İzmir şubeleri üyelerinin tanışmalarına fırsat yaratılmıştır.
- ❖ Vaka tartışmaları meslek elemanları için bir nevi süpervizyon görevi görmüştür.
- ❖ Meslek elemanlarının iş kaynaklı stresle baş etme süreçlerine destek verildiği düşünülmektedir.
- ❖ Vaka tartışmalarında katılımcıların “vakalara çözüm arayışı” kapsamında ilginin yoğun olduğu gözlemlenmiştir.
- ❖ Oturum katılımcılarının sayısı az olmakla birlikte katılımcıların toplantı sonlandırılmadan çıkmadığı gözlemlenmiş ve yapılan sunumların mesleki gelişim açısından dikkat çekici olduğu kanaatine varılmıştır.
- ❖ Katılımcı sayısında artış gözlenmemekle birlikte, aktif katılım sağlayan kişilerde programa yönelik ilgi yoğunluğu gözle görülür şekilde gerçekleşmiştir.
- ❖ Sığınmacılar/mülteciler/göçmenler gibi farklı yasal statü ve tanımları anlatan bir referans kaynak hazırlanabilir.
- ❖ SHUDER üyelerinin farkındalığını arttırmak için, kullanılan dilin kapsayıcı olması temalı bir çalışma planlanmalıdır.
- ❖ Feminist sosyal hizmet alanında meslek elemanlarına yönelik feminizmin tarihsel gelişimi, güncel kavramları kapsayan referans kaynak hazırlanmasının sosyal hizmetin kadın alanına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.
- ❖ SHUDER üyelerine yönelik, uygulamadan kullanılan dilin kapsayıcı olması için bir farkındalık çalışması yapılmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir
- ❖ Göç alanında çalışan derneklerdeki sosyal hizmet uzmanları için kamu kurumlarının işleyişine, sosyal hizmet uzmanlarının kamu kurumlarındaki rol ve yetkisi ve vaka yönetimine ilişkin iş akış şeması hazırlanmasının alanda çalışan meslek elemanları için kolaylaştırıcı olacağına kanaat edilmiştir.

Programa ilişkin genel değerlendirmeler gruplandırıldığında çalışmanın zayıf yanları, karşılaşılan güçlükler, yenilemeyen zorluklar ve üzerlerinde çalışılmasının dernek yararına olacağı düşünülen konular, olumsuz olarak öne çıkan değerlendirmeler arasında sınıflandırılmış olup aşağıdaki gibidir:

- ❖ Dernek üyelerinden programa katılım azdır.
- ❖ Sosyal hizmet öğrencilerinin istihdam endişesi olduğu gözlemlenmiştir.
- ❖ Sosyal hizmet öğrencilerinde vaka tartışmalarına ilgi duymama durumu söz konusu olduğu, derneğin öğrencilere ulaşmakta zorlandığı, çalışmaya katılan öğrencilerinse ders dinler gibi vaka tartışmalarını dinlediği, aktif katılım sağlamadıkları değerlendirilmiştir.
- ❖ Öğrencilerin mesleki raporlamaya, SHU’ların kamu kurumlarında yerine getirdikleri görevlere dair bilgi eksikliği olduğu görülmüştür.
- ❖ SHUDER çalışmalarının özellikle engelli bireyler tarafından daha erişilebilir olması için önlemler alınması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Son değerlendirme olarak Dernek çalışmalarının bir avuç gönüllü ile ilerlediği bilgisi zihnin bir kenarında durarak bu vaka tartışmaları programı değerlendirildiğinde, dernek çalışmalarının gençleşmesi için üniversite öğrencilerinin dernekleşme oranını arttırmak için çalışmalar yapmak gerektiği kanaatine varılmıştır. Buna ek olarak tüm şubelerin şehirlerinde genç sosyal çalışmacıların örgütlenmesi ve geliştirilmesi için çalışmalar planlaması ve üyelerinin bilgi becerilerini arttıracak güncel kavramlara ilişkin çeşitli çalışmalar yapmasının faydalı olacağı kanaatine varılmıştır. Son olarak şubeler arası işbirlikleri dernek gücünü

arttırmakta olup üyelerimizin süpervizyona ve ikincil travmalarla baş etmek için desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilmiştir.

Çevrimiçi vaka tartışmaları 2022 yılından sonra tekrarlanmayacak olup Aydın ilinde yaşayan ve 4. Sınıf stajını ilimizde yapacak öğrencilerle yüzyüze yapılması planlanmaktadır.

7. VAKA TARTIŞMA PROGAMI OTURUM RAPORLARI:

Vaka tartışmalarının gerçekleştirilmesi aşamasında vaka notları tutulmuş olup oturum sona erdiğinde rapor tamamlanmıştır. Bilindiği üzere uzaktan erişimle kullanılan programlara yazılı soru sorulabilmektedir. Katılımcıların sorularını yazılı ilettiği durumlarda sorular sorulduğu şekilde raporlaştırılmıştır. Vaka tartışmalarında ve raporlarda geçen isimler vakayı sunan kişiler tarafından seçilmiş olup müracaatçıların isimleri kullanılmamıştır. Kuruluş isimleri kullanılmamış fakat kuruluşların kamu kurumları tarafından kabul edilen isimleri (konukevi, huzurevi vb.) korunmuştur.

7.1. 1. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 05.10.2021

Oturum Bilgisi: 1. Oturum

Vakanın Konusu: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu Danışmanlık ve Sağlık Tedbiri

Vakayı Sunan SHU : Danışmanlık Tedbiri : Cana DEDE, Sağlık Tedbiri : Damla ÇOKGÜLER

Vaka Özeti:

VAKA 1

D.B.'in İstanbul Anadolu 3. Çocuk Mahkemesinin bila tarihli kararı gereği verilen danışmanlık tedbirini yürütmek üzere görevlendirilmiş bulunmaktayım. Danışmanlık tedbirini yerine getirmek üzere yapılan ilk hane ziyaretinde D.B.nin 2002 doğumlu olduğu ve resmi nikah ile C.B. ile evlendiği, 8 aylık hamile olduğu öğrenilmiştir.

D.B.İstanbul'da ailesi ile yaşamaktayken aile içi şiddet nedeniyle Bahçelievler ÇOKİM'de 10 gün kalmış, oradan ailesine teslim edilmiş, Adana Ceyhan'da yaşayan dedesinin yanına gitmiş, bir süre dedesinin yanında kalmasının ardından Giresun'da yaşayan ablasının yanına gitmiş ve bir süre de burada yaşamıştır. Evlenerek Giresun'dan Aydın'a taşınan D.B.İlimiz Efeler ilçesi Tepecik mahallesinde ikamet etmektedir.

Çocuğun dosyası incelendiğinde D.B.'in abisi ile yaşadığı tartışma sonucunda fiziksel şiddete maruz kaldığı, Bahçelievler ÇOKİM'de bir süre kaldığı, buradan anne Nilgün Küçük'e teslim edildiği, danışmanlığının bir süre İstanbul ili tarafından yürütüldüğü, D.B.'in Adana'ya dedesinin yanına gitmesinin ardından Danışmanlık tedbirinin Ceyhan Sosyal Hizmet Merkezince yürütüldüğü, kısa süre sonra Giresun İl Müdürlüğüne devredildiği, D.B.'in kısa bir süre sonra Aydın'a taşınması nedeniyle Danışmanlık Tedbirinin yürütülmesi için dosyanın ilimize devredildiği anlaşılmıştır.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

D.B. 15.03.2018 tarihinde C.B. ile nikahlanmış ve bu evlilikten H.B. isimli 13.08.2018 doğumlu çocukları olmuştur. C.B. ve D.B.yaş gruplarına uygun gelişim gösteren, kendilerini ifade edebilen, sorulara kolaylıkla cevap verebilen, iletişime açık bireylerdir. D.B.ve C.B. birbirlerinin ilk eşleridirler ve kendi evlerinde yaşamaktadırlar. Yapılan sosyal incelemede ailenin akrabalık ilişkilerinin iyi olmadığı, karı-koca birbirlerine sahip olduklarını ve hayatlarını tek başlarına kurmaya çalıştıkları öğrenilmiştir. D.B.ve C.B. çifti yaşlarının küçük olması, aile desteğinin olmaması nedeniyle düzenli bir hayat kurmada zorlanmışlar, sıklıkla taşınmışlardır. Danışmanlık tedbirini yürütmek üzere hazne ziyareti, sosyal inceleme ve dosya incelemesi yapılmış ve tedbir uygulanmıştır. Tedbir süresince ortak çocuk H.B.’un korunmaya muhtaç çocuk konumuna düşmesini önlemek için danışmanlık tedbirini yerine getiren tarafımca sosyal ve ekonomik destek hizmeti uygun görülmüş ve başlatılmıştır. Aile hali hazırda bu hizmetten faydalanmaktadır. D.B. 22.01.2019 tarihinde reşit olmuştur.

Sunulan danışmanlık tedbiri ile ailede olumlu ilerlememeler görülmekte, uygulama planında belirlenen hedeflerin bir kısmına ulaşıldığı tespit edildi. D.B.(18) ve C.B. (20) çiftinin yaşlarının küçük olması ve aile desteklerinin olmaması nedeniyle, H.B.’nin bakımı, çocuk gelişimi, ailevi ilişkilerin (ebeveyn ve kardeşlerle) güçlendirilmesi, düzenli bir aile hayatına geçiş gibi konularda aile danışmanlık hizmetine ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle ;

- ☐ H.B.’in 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereğince bakım tedbiri alınmadan aile yanında desteklenmeye devam etmesi,
- ☐ Ebeveynler D.B.ve C.B. ile yapılan mesleki çalışmaların devam ettirilerek bebek bakımı, çocuk gelişimi, ebeveynlik, dede, neden ve kardeşlerle ailevi ilişkilerin düzenlenmesi konularında çalışılması için 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu 5/1-a maddesi gereğince danışmanlık tedbiri uygulanmasının küçük H.B.’in yararına olacağı kanaatine varılmış varılmıştır.

VAKA 2

Çocuk ve Ergen Psikiyatri Polikliniğinden atılan 05/10/2021 tarihli konsültasyon üzerine Ayşe YILDIRIM isimli çocuğun değerlendirilmesi amacıyla Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi’nde hem kendisi hem de annesi ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Anne ile yapılan görüşmede; 2006 senesinde Ahmet YILDIRIM ile evlendiğini, Ahmet Bey’in ikinci eşi olduğunu, bu evliliğinden 2009 senesinde Ayşe isimli çocuklarının dünyaya geldiğini, 2018 senesinde eşinin kendisini aldattığı, kendisine karşı sürekli aşağılayıcı kelimeler kullandığı, babalık ve kocalık vazifelerini yerine getirmediği için 2020 senesinde boşandıklarını, kızı Ayşe’nin velayetinin kendisinde olduğunu ve kızıyla birlikte yaşadıklarını, eşinin farklı bir ilde yaşadığını ve kızı Ayşe’nin ihtiyaçlarını karşılamadığını, kızına sadece telefon aldığını ve eve internet bağlattığını, bunun dışında bir desteğinin olmadığı, boşandıktan sonra kızının babasını hiç görmediğini, babanın kızının ziyaretine bile gelmediğini, kızının ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandığını, kendisinde de KOAH - Tiroid gibi kronik hastalıklarının mevcut olduğunu ve sürekli ilaç kullandığını, evin ihtiyaçları için kızı Ayşe’yi oturdukları binanın karşısındaki markete gönderdiğini, bir gün kızının eve geldiğinde *“marketçiyi sevmiyorum”* dediğini, kendisinin ise *“kızım, mahallede başka market yok, oraya gitmeye mecburuz”* dediğini, market sahibinin kızını cinsel anlamda istismar ettiğini, kendisinin bu olayı kızının arkadaşı olan Fatma’dan öğrendiğini, Fatma’nın Ayşe’ye *“annene anlatmalısın”* dediğini, olayı öğrendikten sonra

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

market sahibi hakkında suç duyurusunda bulunduğunu ve adli işlemlerin başladığını, annenin kızı Ayşe'ye *"neden bu olayı en başta söylemedin"* demesi üzerine kızının *"anne korktum, ne olduğuna anlam veremedim"* dediğini, market sahibinin kızının kazağında bulunan fermuarı açarak özel bölgesine dokunduğunu, bir keresinde ise market sahibinin kızını arka tarafa doğru çağırarak *"pişik oldum, masada duran kremi versene"* demesi üzerine kızının kremi alarak arka tarafa doğru gittiğini ve perdeyi açtığını, perdeyi açınca Ayşe'nin bu şahsı pantolonunu indirir vaziyette gördüğünü, kızının yaşadığı bu olayları eski eşine anlattığını ancak eski eşinin yine kızının yanına gelmediğini ve *"çareyi yargıda, devlette ara"* dediğini, komşularının bu zamanda kendilerine destek olduğunu, kızının olaydan sonra asabileştiğini, okul başarısının düştüğünü, uyku düzeninin bozulduğunu, kızının sürekli *"anne aklıma sürekli o anlar geliyor"* dediğini, kızının o anlarda üstünde olan kıyafetlerini görmek istemediği için attığını, kızının bu durumu yaşadığı için üzgün olduğunu, bu durumun kendisini de kötü anlamda etkilediğini, bundan iki ay önce kızının parkta oynarken on iki (12) yaşında bir erkek çocuğunun pantolonunu aşağıya indirdiğini bu olayı kendisine komşusunun anlattığını beyan etmiştir.

Ayşe YILDIRIM ile yapılan görüşmede kendisi, annesi ile babasının boşandığını, annesi ile birlikte yaşadığını, babasının başka bir şehirde yaşadığını ve pek görüşmediğini, babasının babalık vazifelerini yerine getirmediği, kendisinin öğrenim gördüğünü, çok fazla arkadaşının olmadığını, oturdukları semtin karşısında bulunan market sahibi tarafından istismara uğradığını, bu market sahibinin bir buçuk iki senedir kendisiyle yakınlık kurmaya çalıştığını, mahalleye yeni taşındığı zamanlar market sahibinin kendisinden telefon numarasını isteyerek *"sana ergenliğimi anlatacağım, ben seni çağırırım"* dediğini, her markete geldiğinde market sahibinin bütün müşterileri gönderdiğini ve yalnız kaldıklarını, bu şahsın üzerinde bulunan kazağın fermuarını açarak özel bölgesine dokunduğunu, bir gün markete dondurma almaya gittiğinde market sahibinin kendisine çok sıkı bir şekilde sarıldığını ve *"senin ateşin var"* diyerek yine özel bölgesine dokunduğunu, farklı bir zamanda yine markete gittiğinde bu market sahibinin marketin arka kısmında olduğunu ve kendisine *"gel şu kremi ver, yandım"* dediğini, kremi uzatmak için tezgahın arka tarafına geçtiğinde ise bu şahsın perdenin arkasında olduğunu, perdeyi açtığında bu şahsı belden aşağı çıplak bir şekilde gördüğünü ve şoka girdiğini, o zamanlar ne olduğunu anlamadığını ve bilmediğini, bu yüzden bu olayı annesine anlatamadığını, bu olayı okulda yakın arkadaşı olan Fatma'ya anlattığını, Fatma adlı arkadaşının *"bu olayı annene anlatmalısın"* demesi üzerine annesine anlattığını, annesiyle beraber market sahibi hakkında suç duyurusunda bulunduklarını, bu olay sebebiyle uyku düzeninin bozulduğunu, geceleri midesinin bulandığını, ders çalışırken market sahibinin kendisine yaptıkları aklına geldiği için derslerine odaklanamadığını, ders başarısının düştüğünü, kendini kirlenmiş hissettiğini, *"nasıl izin verdim"* diyerek kendisini suçladığını ve üzüldüğünü beyan etmiştir.

Yapılan görüşmeler sonucunda;

- Çocuğun anne ve babasının boşanmış olduğu, dolayısıyla parçalanmış bir aile yapısının olduğu,
- Babanın babalık vazifelerini yerine getiremediği, maddi anlamda destek sağlamadığı,
- Annenin kızının ihtiyaçlarını ve evin ihtiyaçlarını karşılarken zorlandığı,

- Çocuğun yaşadığı olay neticesinde ruh sağlığının bundan olumsuz etkilendiği, bu durumun okul başarısına da etki ettiği, geceleri uyuyamadığı, aklına sürekli istismar anlarının geldiği,
 - Çocuğun ruh sağlığını korumak amacıyla oluşabilecek riskleri en aza indirmek için 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu (ÇKK) kapsamında Madde 5 (1) d bendi **Sağlık Tedbiri** kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.
- Bu doğrultuda çocuk hakkında Sağlık Tedbiri çıkartılması için tanzim edilen Sosyal İnceleme Raporu Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine resmi yazı ile iletilmiştir. İlgili Mahkeme ise, çocuğu 18 yaşına kadar Sağlık Tedbirine hükmetmiştir.

Mahkemeden gelen karar yazısı, Hastanemize İl Sağlık Müdürlüğü tarafından iletilmiştir. Bu kapsamda Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi olarak çocuk hakkında sağlık tedbiri uygulama planı hazırlanmış ve hekim tarafından belirlenen düzenli aralıklarla sağlık tedbiri olan çocuk hastaneye davet edilerek ilgili Çocuk ve Ergen Psikiyatristi hekimi ile görüşmesi sağlanmıştır. Yapılan görüşme sonucunda hekim tarafından çocuk hakkında tanzim edilen Ruhsal Değerlendirme Raporu yine üst yazı ile İl Sağlık Müdürlüğüne iletilmiştir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Hastanede vakaların Sosyal Hizmet Birimine gelme süreçleri nasıl işlemektedir?
2. SED kesilirken tekrar SİR yazılmalı mı?
3. Sağlık ve Danışmalık Tedbirleri uygulanırken her görüşmede rapor yazılıyor mu? Raporlama süreçleri nasıldır?
4. Sağlık Tedbirini uygulamada SHU'nun görevi nelerdir?
5. Çocukların doğru söylediğini anlamak için uygulanan testler var mı?
6. Sağlık sistemi içerisinde daha çok SHU istihdamına gerek var mı?
7. Hastanede çalışan Sosyal Hizmet Uzmanı ev ziyaretleri yapıyor mu?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. SED müracaatçılarında oluşan “maaş” algısını azaltmak için, hizmetin başlangıcından itibaren hizmetin bir sosyal yardım olduğu ve sonlu bir hizmet olduğu bilinci oluşturulması gereklidir.
2. Korunma altına alınma koşullarının değişmiş olması, yoksulluğun korunmaya muhtaç çocuk alanında kıstas olmaktan çıkması gözle görülür bir değişiklik. Neo-liberal ekonomik politikalar sosyal hizmet uygulamalarında maliyeti az olan hizmetlerin artmasına neden oldu. SED hizmetine, yoksullukla mücadele yöntemi olarak bakılabileceği gibi, bu bakış açısıyla da değerlendirilebilir

Vakayla İlgili Yapılan Eklemeler :

1. SED müracaatçılarına “Finansal Okuryazarlık” eğitimi verilmesi fayda sağlayabilir. Ailenin para yönetimi açısından güçlenmesi için Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü mezunu meslek elemanı rehberlik edebilir.
2. Ailenin kendi ayakları üzerinde durması için güçlendirme yaklaşımının kullanılması fayda sağlayacaktır.

3. 5395 sayılı Ç.K.K. gereğince alınan tedbirleri uygularken Milli Eğitim, İl Sağlık ve Sosyal Hizmetler arasında kurumlararası işbirliği kurulması müracaatçının yüksek yararına olacaktır.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 25

Genel Değerlendirme:

Vaka tartışması Aydın Şube ve İzmir Şube'in ilk ortak çalışmasıdır. Aydın Şube'nin uzaktan erişimle vaka tartışma yapma tecrübesi olmasına rağmen araya 2021 yılı yazı girmiş olması ve ilk oturum olması nedenleriyle katılımcı sayısının 25 olması olumlu değerlendirilmiştir.

Yönlendirilen sorular ve katılımcılardan elde edilen gözlemler aşağıdaki gibidir;

- Dernek üyelerinden programa katılım azdır,
- Sosyal hizmet öğrencilerinin istihdam endişesi vardır,
- Mesleki raporlamaya dair bilgi eksikliği vardır,
- SHU'ların kamu kurumlarında yerine getirdikleri görevlere ilişkin bilgi eksikliği bulunmaktadır.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

7.2. 2. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 12.10.2021 / 1 saat 30 dakika

Oturum Bilgisi: 2. Oturum

Vakanın Konusu: Korunmaya Muhtaç Çocuk

Vakayı Sunan SHU : Emre UYSAL, Esra AYNACI

Vaka Özeti:

SIRA	MEVZUAT İSMİ
1	Çocuk Hakları Sözleşmesi
2	5395 Sayılı Ç.K.K.
3	2828 Sayılı Kanun
4	5395 Sayılı Ç.K.K. Uygulama Yönetmeliği
5	Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmet Yönetmeliği

VAKA 1

İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün İzmir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne yazdığı 02.04.2013 tarihli yazıda babanın günlük aktivitelerini yerine getirebilmekle birlikte engelli olduğu ve annenin hafif düzeyde mental retardasyon tanısının olduğu, ailede çalışan tek kişinin babaanne olduğu ve onun atık kağıt ve hurda toplayarak geçimlerini sağladığı, çocukların ihmal edildiği şüphesinin olduğu bilgisi yer almaktadır.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

İzmir ASHİM tarafından yazı üzerine yapılan incelemede ve belediye ve İl Sağlık Müdürlüğü ile yapılan yazışmalarda evin hijyen şartlarının iyi olmadığı, çocukların bir yetişkin denetiminde olmadığı, evde daha önce bir yangın çıkması nedeniyle evin bir kısmının kullanılamaz halde olduğu görülür ve Haziran 2013'te dört çocuk hakkında bakım tedbiri kararı önerilir.

Bakım tedbiri kararının ardından İzmir ASHİM personeli çocukları teslim almak ister ancak ailenin direnç göstermesi nedeniyle sonuç alınamaz. Önce Çocuk Şube Müdürlüğü'ne, bu kurumun görev bölgesi olmadığına anlaşıldığı üzerine İl Jandarma ile yazışmalar yapılır ancak İl Jandarma Komutanlığı tarafından 23.07.2014, 31.07.2014, 06.08.2014 ve 15.08.2014 tarihlerinde ailenin adresine gidildiği ve ailenin bulunamaması üzerine çocukların teslim alınamadıkları ve durumla ilgili tutanaklar düzenlendiği öğrenilmiştir. Teslim alınamayan çocuklarla ilgili Karşıyaka Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü meslek elemanlarınca 25.12.2014 tarihinde tekrar gidilmiş ve ailenin aşırı direnç göstermesi ve çocukları teslim etmemesi durumu ile karşılaşmıştır. Olay üzerine tutanak düzenlenmiş, İzmir ASHİM'e yazılan 30.12.2014 tarih ve 2211 sayılı yazıda emniyet güçlerinin yardımı talep edilmiştir.

Kuruluşa kabulü yapılamayan çocuklarla ilgili 2016 yılında evde yangın çıkması ve çocuklardan birinin hayatını kaybetmesi sonrasında 2828 sayılı kanun kapsamında valilik onayı alınan çocuklar emniyet güçleri tarafından teslim alınarak Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü'ne getirilerek koruma ve bakım altına alınmıştır. İlerleyen süreçte bakım tedbirine ek olarak en küçük çocukta görülen cinsel davranış bozuklukları ve DEHB nedeniyle daha iyi takibin sağlanabilmesi amacıyla sağlık tedbiri kararı alınmıştır.

Süreçte öz aileye dönüş kapsamında yapılan ilk incelemelerde aile profili nedeniyle olumlu sonuç alınamamış ancak ebeveynlerin yangında kusurlu bulunmayarak beraat etmeler, babaannenin vasi olarak atanması, ailenin ekonomik olarak desteklendikleri durumda çocukları alabilecekleri yönünde başvurularının olması nedeniyle çalışma yapılmıştır. Olumlu kanaat oluşması neticesinde çocuklar 5395 sayılı ÇKK kapsamında danışmanlık ve sağlık tedbiri ile SED yönetmeliğinin "...kurum bakımında olan ve desteklendikleri takdirde ailesi veya yakınları yanına verilebilecek çocuklar" tanımına dayanarak en büyük iki çocuğa ekonomik destek sağlanarak teslim edilir.

Öz aileye dönüşü takip eden süreçte yapılan periyodik incelemelerde önce çocukların bakımlarının ve temel ihtiyaçlarının ihmal edilmeye başlandığı tespit edilir. Daha sonra ise çocuklarla yapılan görüşmelerde babanın en küçük çocuğa fiziksel şiddet uyguladığı bilgisinin alınmasıyla birlikte ASHİM konuya müdahil olarak çocukların tekrar kurum bakımına alınmasını sağlar ve ebeveynler hakkında hukuki süreç başlatılır. Üç çocuk da 2017 yılından bu yana koruma ve bakım altında hayatını sürdürmektedir.

VAKA 2

Kişi: Kız Çocuğu

Genel Bilgiler: X 2005 doğumludur. 6 yaşında iken (2011 yılı) babası cinayet sonucunda vefat eder ve annesi 2011 yılında ikinci evliliğini gerçekleştirir. Anne şu an evlidir ve bu evlilikten iki çocuğu vardır.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Vaka: X, 2020 yılının 6. ayında “Evden Kaçma Vakası” olarak kuruluşa teslim edilir ve aile çalışması yapılarak annenin gözetimi altında kalması adına tekrar aileye verilir. Aileye tesliminden sonra tekrar evden kaçma davranışı gözlenir ve annesi çocuğu polisten teslim alır. 2021 yılının ocak ayında tekrar “Evden Kaçma Vakası” olarak kuruluşa teslim edilen X ile aile çalışması yapıp çocuğun psikiyatrik destek süreci ADÜ’de başlatılır. Yaklaşık 2 ay takibi yapılır ve tedavi bittikten sonra tekrar anneye teslimi sağlanır. Anneye teslim edildikten sonra çocuk tekrar evden kaçır ve bu sefer eve hiç gitmemeye başlar. Çocuğun bu süreçte madde kullandığı tespit edilmiştir. Polis tarafından kuruluşa getirildiği süreçte sağlık tedbiri talep edilerek psikiyatrist desteği sağlanmış ancak çocuk ilaç kullanmayı reddetmiştir. Son olarak ÇEMATEM’e götürülen X, yataklı tedaviyi reddedip ilaç tedavisini kabul ettiğini belirterek ilaç kullanmaya başlamıştır. İlaçlarını sadece üç gün kullanan X, izin almaksızın kuruluştan ayrılmıştır.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. “Barınma Tedbiri” uyguladınız mı?
2. İzmir’de uzmanlaşmış koruyucu aile var mı?
3. Kardeş olarak kuruma getirilen çocukların kardeş birlikteliği nasıl sağlanıyor?
4. İlk vaka için başka yönlendirmeler de yapılabilir miydi?
5. İkinci vaka örneğindeki çocuk için hangi tanı konulmuştu?
6. Madde kullanımı olan çocuklarda kuruluş bakımı söz konusu iken sağlık tedbirini öneriyor musunuz?
7. İç hastalık olmadığı durumlarda da çocuklar için sağlık tedbiri uygulanıyor mu?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. İlk vakada takibin düzenli olarak yapılmış olması dikkat çekici idi.
2. Kurumlarımız ve hizmetlerimiz yetersizdir.
3. Koruyucu ve önleyici uygulamalara yeterli önem verilmiyor.
4. Meslek elemanlarımız “Sosyal Çalışma Görevlisi” kavramı kapsamında kendi mesleğini tam olarak icra edemiyor.

Vakayla İlgili Yapılan Eklmeler :

1. SED uygulaması yapılıyor ancak sosyal beceri kazandırma konusunda hizmetlerimiz eksik kalabiliyor.
2. Kuruma yerleştirildikten sonra çocuğun bütünsel olarak takibini yapmamız zor olabiliyor.
3. Biyolojik aileye dönüş çalışmaları kapsamında yeterli özveriye gösteremiyoruz.
4. “Çocuk” kavramını literatürde geliştirmemiz gerekiyor.
5. Çocuklar katılım hakkı konusunda bilinçsiz olduğu için düşündüğünü ifade etme konusunda zorluk yaşıyor.
6. YEDAM ücretsiz olarak psikolojik destek veriyor.
7. YEDAM'a ek olarak İzmir’de “Sağlıklı Hayat Merkezi” adı altında Sağlık Bakanlığı’na bağlı kuruluşlar da var. Burada madde bağımlılığıyla ilgili danışmanlık hizmetleri veriliyor.
8. Travmatik olaylar dışında sağlık tedbiri verilmemeli.
9. Travmatik yaşam öyküsü olan çocuklar kuruma uyum sağlayamayıp kurum bakımını reddedebiliyor. Çocukların iyilik hali düşünülmeli ve bu konu kapsamında yeni hizmet modelleri geliştirilmelidir.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 19

Genel Değerlendirme:

- Vakalar katılımcılara detaylıca aktarılmış ve analiz yapılmak üzere soru-cevap çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu esnada sorulan sorular “vakalara çözüm arayışı” kapsamında ilginin yoğun olduğunu göstermektedir.
- Oturum başlangıcı ve sonu ele alındığında katılımcıların toplantıdan çıkmadığı gözlemlenmiş ve yapılan sunumların mesleki gelişim açısından dikkat çekici olduğu saptanmıştır.

Raporu Yazan Kişi: Buğse Koca(Sosyal Hizmet Uzmanı)

7.3. 3. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 19.10.2021

Oturum Bilgisi: 3. oturum

Vakanın Konusu: Tıbbi Sosyal Hizmet Uygulamaları

Vakayı Sunan SHU : Emrah PAKMAN, Seher DURAK

Vaka Özeti:

Vaka tartışmalarını gerçekleştiren sosyal çalışmacılar tek bir vaka anlatmak yerine sağlık sistemi içerisindeki yerlerini, yerine getirdikleri görevleri ve süreç içerisinde yaşadıkları sorunları/engelleri anlatmayı tercih etmişlerdir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Sağlık sisteminde, tüm Türkiye’de kullanılacak işlem adımlarını, izlenecek yolları belirleyen mevzuat var mı?
2. Terk bebek vakalarında ne yapıyorsunuz acaba?
3. Ev ziyaretleri yapılıyor mu?
4. Yoğun bakımda yatan ancak tedavisi bitmiş “kimseli kimsesizlerin” engelli raporlarını çıkartma aşamasında gününbirlik taburcu mu yapılıyor, yoksa yoğun bakımda iken sisteme girişi yapılabiliyor mu?
5. Müdavi hekimden (jinekolojiktan) gebelik depresyonu olup olmadığına dair psikiyatri konsültasyonu yaptırmasını istiyor musunuz?
6. Terk bebek – evlat edindirme vakalarında biyolojik baba ile ilgili herhangi bir işlem yapılmıyor mu?
7. İl dışından tedavi için gelen ve uzun süre tedavi alınan şehirlerde kalması gereken hasta yakınları için barınma ve psiko-sosyal destek hizmetlerine ilişkin bir çalışması yapılıyor mu?

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Sağlık İl Müdürlüğü teşkilatlanmasında SHU'ların çalışacağı birimlerin fazla olması yeni mezun meslek elemanları için istihdam imkanı da sağlayabilirdi. Bu bağlamda tıbbi sosyal hizmet alanında çalışacak meslek elemanın lisans eğitiminden itibaren ilgi alanı doğrultusunda kendisini donatsa, meslek hakkına ilişkin hak savunuculuğu yapabilir.
2. Türkiye'de vakalara klinik odaklı bakılıyor, bu durum da sosyal rehabilitasyon programları yetersiz kalıyor.
3. Sosyal uyum sorunlarında aileler rehabilitasyon sürecinde tek başına kalıyorlar ve baş etmekte zorlanıyorlar.
4. Yoğun bakımda hastası olan, kanser tedavisi gören hasta yakınlarına yönelik psiko-sosyal destek verebilmek için nitelikli hizmet ve nitelikli meslek elemanı n sayısının artması gerekiyor.

Vakayla İlgili Yapılan Eklemeler :

1. Sağlık sisteminde SHU tarafından yapılan çalışmalar Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı çalışıldığı için kuruluşa yerleştirme işi sonuçlanmadığında SHU'nun performansı düşük görüldüğü için mesleki imaj bozuluyor.
2. Korunma altındaki çocukları aile odaklı hizmetlere yerleştirme baskısı çocuklar için olumsuz sonuçlanabiliyor. Uzun süre kurumda kalan ve biyolojik aileyle güven içeren ilişkisi olmayan çocukların koruyucu aile, SED hizmetiyle aileye döndürme çalışmaları yıkıcı olabilir.
3. Üniversite öğrencilerde evlat edinme, bebeği korunma altına yerleştirme taleplerinin arttığı görülüyor. Bunun önüne geçmek için üniversite öğrencilerine güvenli cinsel ilişki hakkında eğitim verilebilir.
4. Hasta yakınları için yaşadıkları şehrin dışında tedavi alan hasta yakınlarının barınma sorunu için Konya'da hasta konukevi, Dosteli Derneğinin ve Selçuk üniversitesinin hasta konukevi var. Benzer hizmetlerin artması fayda sağlayabilir.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 24

Genel Değerlendirme:

- Programa katılan öğrencilerde aktif katılım yok, daha ziyade izler pozisyonlardalar. Bu durum öğrencilerle yapılan bir çok çalışmada dikkat çekmektedir. Bu durumun üniversite de dahil olmak üzere öğrencilerin tüm eğitim sisteminde bilgi/değerlendirme/eleştiri üreten rollerinin olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.
- Bununla birlikte çalışan sosyal hizmet uzmanlarının çalıştıkları şehirlerdeki imkanları bilmediği fark edilmiştir. Her SHUDER Şubeni n kendi ili için bir başvuru kaynağı hazırlayabileceği, bu kaynağın sorunların çözüm aşamasında faydalı olabileceği kanaatine varılmıştır.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

7.4. 4. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 26.10.2021

Oturum Bilgisi: 4. Oturum

Vakanın Konusu: Yaşlanan Toplum ve Yaşlılık Politikaları

Vakayı Sunan SHU : Mert Erdoğan, Gülşah Dalgıç

Vaka Özeti:

Vaka 1

İlyas isminde geçmişinde çeşitli büyük şirketlerin muhasebe bölümlerinde yöneticilik yapan vatandaş, alkol alışkanlığı nedeniyle eşinden 1990 yılında ayrılmıştır. Sonrasında aile içi destek sistemlerini de reddeden vatandaş, Basmane bölgesinde bulunan otellerde yaşamaya başlamıştır. Aşırı alkol nedeniyle komaya giren vatandaş 1 aylık tedavi sonrasında alkol alışkanlığı nedeniyle AMATEM’den hizmet almıştır. Ardından yaşı itibarıyla huzurevi müracaatı yaptırılan vatandaş barınma problemi nedeniyle Konukevi’ne yerleştirilmiştir. Konukevinde kaldığı süreçte ekonomik durumunu düzelterken vatandaş, İBB Huzurevi için sırasının gelmesine müteakip kuruma kabulü yapılmıştır. Kabul sonrasında kurum sosyal servisinde katının sorumlusu olan psikolog ve sosyal çalışmacıyla görüşmeler yapan sakinin, mali durumu da kurum mutemedi ve sosyal çalışmacı tarafından yönetilmeye başlanmıştır. Bahse konu sakin mali olarak zorlanmasını gerekçe göstererek işbirliğinden uzaklaşmaya başlamıştır. İlgili sosyal çalışmacı sürekli olarak sakinin kardeşi ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ancak sakin, kardeşinden gelen telkinleri de reddetmiştir. Kurum içerisinde alkol kullanımına tekrardan yoğunlaşan sakin ile yapılan mesleki görüşmelerden giderek daha az dönüt alınmaya başlanmıştır. Alkol kullanımına ilişkin kurum hekiminin de yakın takibi sonucunda bağımlı olmadığı ve sakinin alkol almadığı dönemlerde yoksunluk çekmediği görülmüştür. Yapılan mesleki ve aile içi görüşmelerde sakin kendi tercihlerine saygı gösterilmesi gerektiği konusunda ısrarcı davranmıştır. Kurum içerisinde sürekli huzursuzluk çıkaran sakin bir süre sonra idari karar gereği kurumdan çıkarılmıştır. Çıkışı yapılan sakinin aile desteğini yeniden reddetmesi üzerine bozulan mali ve sosyal ilişki tablosunun düzeltilmesi amacıyla yeniden Konukevi’ne yönlendirilmiştir. Bir süre sonra sürecin takibi için araştırılan vatandaşın tekrar Basmane Oteller bölgesine dönmüş ve yaşamını orda sürdürmeye devam ettiği tespit edilmiştir.

Vaka 2

2020 yılında Covid-19 pandemisi kapsamında alınan önlemler nedeniyle, huzurevi gibi yatılı hizmet kurumlarına giriş çıkış yasaklanmıştır. Kurum sakinleri için izinlerin açılmasıyla birlikte üç erkek sakin birlikte izne çıkmıştır. Aradan geçen zamanda 2021 Ağustos ayında yaşlı sakinlerden birisi, hastane yatışı sonrası izole olarak kalmakta olduğu odasında intihar etmeye kalkmıştır. Yapılan müdahale sonucunda intihar eylemi önlenmiştir. Ardından kurum sosyal servisinde görevli psikolog ve sosyal çalışmacı ile gerçekleştirilen görüşmede, kurum sakininin

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

izne çıktıkları diğer bir sakin tarafından kaldıkları otel odasında cinsel istismara maruz kaldığını beyan etmiştir. Bu ana kadar diğer sakinden korktuğu için kimseye anlatamadığını ve bu olayı başkalarının duymasından korktuğu için intihara kalkıştığını aktarmıştır. Yaşanan intihar vakasıyla ve istismar durumuyla alakalı kolluk kuvvetlerine ve sakinin vasisine haber verilmiştir. Kurum sosyal çalışmacısı, vasi ve bahsi geçen sakinle birlikte karakola ifade verilmeye gidildiğinde bahse konu vasinin, sakinin hafif düzeyde mental retarde olduğunu ve çok fazla yalan söylediğini, bunun da yalan olabilebileceğini, istismarda bulunmakla suçlanan sakinin, ilgili vasinin kendi evlerine de geldiğini, böyle bir hadisenin 6 ay önce yaşanmış olduğunu ve tespitinin mümkün olmayacağını belirtip şikayette bulunmayacaklarını beyan etmiştir. Bunun üzerine, intihara kalkışmış olan sakinin kuruma geri dönüşü sağlanmış ve korumalı ortamda izole edilmesi sağlanmıştır. Sakinin ruh hali göz önünde bulundurularak psikiyatriye sevk edilmiştir. Yapılan muayenede sakin, otelde yaşanan olayı detaylandırarak aktarmış ve intihar eğilimi olmadığını belirtmiştir. Bunun üzerine görüşmeyi gerçekleştiren psikiyatrist, sakin için takip önermiştir. Aradan geçen iki haftalık süreçte sakin kuruluş içerisinde yapılan görüşmelerde aslında istismar olmadığı sadece içtiği ilaçlar sonucunda böyle bir olayı yaşanmış gibi anlattığını aktarmıştır. Konu ile ilgili suçlanan tarafla yapılan görüşmelerde, taraf yaşlı böyle bir şeyin söz konusu olmadığını belirtmiştir. Aynı süreçte yanlarında bulunan üçüncü sakin ise otelde kaldıkları süre boyunca aynı odada kaldıklarını ve böyle bir olaya şahitlik etmediğini aktarmıştır.

Vaka 3

2017 yılında, gelen bir ihbar sonucu, kurumda görevli meslek elemanları tarafından ihtiyaç sahibi aileye sosyal incelemeye gidilmiştir. Bahsi geçen aile; emekli öğretmen felçli bir baba, kısmi felçli ev kadını bir anne ve 43 yaşında fiziksel ve ağır mental retardasyon oğullarından oluşmaktadır. Babanın evlilik dışı ilişkisi ve orantısız kullanılan krediler nedeniyle, aile ekonomik zorluk yaşamaktadır. Anne ve baba, ilerleyen yaşları sonucu ortaya çıkan hastalıkları ve öz bakım yetersizliği nedeniyle yatalak hale gelmiştir. Evle ilgilenemeyen aile üyeleri yaşadıkları evin, çöp eve dönüşmesine sebep olmuştur. Oğulları, annesinin teşvikiyle sokaktan geçenlerden para istemeye başlayarak dilenci olarak yaşamını devam ettirmeye başlamıştır. Kurumumuz meslek elemanları tarafından yapılan değerlendirme sonucuaileenin tüm bireylerinin kurumsal bakıma alınması uygun görülmüştür. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin engelli bireyler için bakım merkezi olmaması nedeniyle, durum İzmir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne aktarılmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'ne bağlı kuruluşlarda bulunan talep yoğunluğu nedeniyle, anne ve baba belediye huzurevine, çocukları ise en yakında bulunan HYBRM' ye yerleştirilmiştir. Kurum bakımına alınan aile fertleriyle, her iki kurumun meslek elemanları programlı bir şekilde görüşmüştür. Bozulan mali tablo, kurumda görevli meslek elemanları tarafından tekrar düzenlenerek mevcutta bulunan borçlar ödenmeye başlanmıştır

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Yaşlılara yönelik pandemi uygulamalarını ihmal ve istismar açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Yaşlılara karşı ayrımcılığı önlemek için neler yapılmalıdır?

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Uygulama esnasında yaşlıların fikri alınmıyor.
2. Yeni hizmet modelleri geliştirilmelidir.
3. Tüm çalışma alanlarında olduğu gibi sosyal hizmet uygulamalarında da liyakat ve kaliteli eğitim önem arz ediyor.
4. Pandemi döneminde çok sert önlemler alındı. Yaşlılar ve personeller sorun yaşadı. Bu hastalığın kaynağı yaşlılarmış gibi davranıldı. İstifa eden, emekli olan birçok personelimiz oldu.
5. Başarılı yaşlanma tanımının içini doldurmaliyiz. Yeterli destek hizmetleri sunulduğunda bu ifade karşılığını bulacaktır.
6. Emeklilik politikaları kişinin katılımı ile gerçekleştirilmelidir. (Halk oylaması yapılmalıdır.)
7. Aile ve yaşlılık politikaları düzenlenirken birbirinden ayrı iki ifade olarak değerlendirilmelidir. Yaşlıyı güçlendirelim derken aile fertlerine yük bindirilmemelidir.
8. Özel huzurevlerinin kamu huzurevlerinden daha fazla olduğunu görmekteyiz. Yoksul yaşlının bakımını kamu kurumlarının üstlenmesi gerekmektedir. (Devlete bağlı huzurevlerinin sayısı arttırılmalıdır.)
9. “Yaşlı hakları” kavram ve içeriği konusunda bilinçsiz bir toplum yetişiyor.
10. Kendini gerçekleştirme, onurlu yaşam, destek hizmetleri üzerine politikalar geliştirilmelidir.
11. Yaşlılık haftasında sadece eğlence ve çelenk koyma uygulaması yapılmamalıdır.
12. Siyasiler sorunlar üzerine konuşuyor ancak çözüm önerisi getirmiyor.
13. Yaşlılar üzerine konuşurken söylemlerimize dikkat etmemiz gerekiyor. (Ötekileştirme yapılmamalıdır.)
14. Refah toplumu anlayışından uzaklaşıyoruz ve “yoksulun yoksulu” tanımını karşılayan oluşumlar doğuyor. Sosyal devlet anlayışı kapsamında değerlendirdiğimizde halkın sosyo-ekonomik seviyesinin içler acısı olduğunu görmekteyiz.

Vakayla İlgili Yapılan Eklèmeler :

1. Yaşlıların gelirine el konması ile ilgili bir film önerisi = Care A Lot)
2. Yaşlılık üzerine eğlenceli bir film önerisi = The Intern (Stajyer)
3. Literatürde yaşlılığın tanımı “güçsüzlük” üzerinden verilmektedir. Düzenleme yapılarak bakım hizmetlerine teşvik edici bir tanımın yapılması daha uygun olacaktır.
4. Yaşlı tanımının “bilge, deneyim, tecrübe” kapsamında yapılması gerekmektedir.
5. Mevzuatlarda “yaşlı katılımı” konu başlığına yeteri kadar yer verilmemektedir. (Huzurevi bakımında sadece disiplin kurulunda yaşlının yeri vardır.)
6. Kamu hizmetleri “yaşlı bakımı ve yaşlı katılımı” konusunda yetersiz kalmaktadır.
7. 85+ yaş grubunun artış hızı yaşlı sosyal hizmet uygulamalarına olan ihtiyacı arttırmaktadır.
8. Yaşlı hizmetleri denilince aklımıza sadece bakım hizmetleri gelmemelidir.
9. BM yaşlı ilkelerinin baş faktörü katılım olmasına karşın belediyelerimizde yaşlı meclisi bulunmamaktadır.
10. “Yaşlılık Sendikası” kurulması gerekiyor.
11. Sivil toplum kuruluşlarındaki örgütlenme yapısını yaşlı alanında da görmek istiyoruz.

12. Emeklilik yaşının 70 olma ihtimali “yaşlılık” konu başlığının daha detaylıca incelenmesi gerektiğini gösteriyor.
13. Son zamanlarda meslek elemanlarına hizmet içi eğitimler veriliyor. Bu eğitimlerin temel amacının tükenmişlik sendromu yaşayan bireylerin, bulunduğu ortama uyum sağlama kapasitelerini geliştirmek olduğunu görmekteyiz.
14. Yaşlılar emekli olduğunda üretimden uzaklaştırılmamalıdır.
15. Üreten yaşlı temsilimiz bulunmamaktadır. (Film, dizi, sosyal medya vb.)
16. Sağlıklı yaşlıların sosyalleşme kapasiteleri arttırılmalıdır.
17. Evde bakım hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 21

Genel Değerlendirme:

- Geçmiş oturumlar ile kıyaslandığında katılım sayısının artmadığı gözlenmektedir.
- Yöneltilen soruların nicelik bakımından yetersiz olduğu saptanmıştır.
- Eleştiri ve yapılan eklemeleri değerlendirdiğimizde sistemsel sorunlar dikkate değer bir şekilde gözler önüne serilmektedir

Raporu Yazan Kişi: Buğse Koca (Sosyal Hizmet Uzmanı)

7.5. 5. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 02.11.2021

Oturum Bilgisi: 5. Oturum

Vakanın Konusu: Feminist Sosyal Hizmet Uygulamaları

Vakayı Sunan SHU : Aynur KURTAY

Vaka Özeti:

VAKA 1

1987 doğumlu :Zeynep 22.07.2011 tarihinde 1983 doğumlu Mustafa ile evlenmiş. Zeynep şiddete maruz kaldığı ve şiddetli geçimsizlik nedeniyle 14.06.2016 tarihinde eşi Mustafa’dan boşandığı, boşanma sonucu müşterek çocukları Mert’ ın velayeti annesine verilmiştir.

Zeynep 2011 yılından itibaren Aydın ili xx ilçesinde çocuğu ve ebeveynleriyle yaşamaya başlamış. Zeynep’in evliliğinin ilk yıllarından itibaren şiddet olduğunu, artık durdurmak istediği için yasal yollara müracaat etmeye başladığını, Emniyete 46 kez şiddet nedeniyle müracaat ettiği, ancak şiddete durduramadığı, kendisi sosyal medyadan yardım çağrısında bulunmuştur.

2011 yılından bu yana Zeynep kendi ebeveynlerinin yanında oğlu ile birlikte yaşamaya başladığı, boşanma süreci ve sonrasında sürekli tehdit ve şiddete maruz kaldığı, adli makamlara bazen şikayet ettiği, bazen etmediği tespit edilmiştir.

Zeynep hakkında 6284 sayılı kanun kapsamında mahkeme tarafından 06.05. 2016 tarihinden itibaren çok sayıda Önleyici Tedbir Kararı alındığı tespit edilmiştir.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Önleyici tedbir kararları işe yaramadığı için elektronik kelepçe kararı alınmış ve elektronik kelepçe takılmıştır.

- **Sorunun Birey ile Birlikte Belirlenmesi**
- **Sorunun Çözümünde İzlenecek Yol veya Planın Belirlenmesi Feminist kuram** bilgisinden yola çıkılarak, sosyal hizmette planlı değişim süreci doğrultusunda;

Feminist kuramın dikkat çektiği toplumsal cinsiyet, ataerkillik gibi temel kavramların feminist sosyal hizmet uygulamasının bileşenlerini oluşturduğu görülmektedir. Feminist sosyal hizmet uygulaması kadınlar ve erkekler arasındaki güç dengesizlikleri ve eşitsizliklerle mücadele etmeye ve çalışmaya odaklanır. Bununla beraber yaklaşım, kişisel, kişiler arası ve toplumsal konumlara yönelik çeşitli müdahale planları aracılığıyla kadınları güçlendirme ve hem sosyal değişim hem de sosyal adalete ulaşma amacındadır. Çalışma yaşamından başlayarak cinsiyetçi istihdam yapıları, kadına karşı erkek şiddetine devletler tarafından etkin yanıtlar üretilmemesi, cinsel pratiklerdeki çifte standart, kadının cinselliğini kontrol konusundaki toplumsal uzlaşma kadına yönelik şiddetin gerekçelerini oluşturmakta ve kadınların yaşam hakkının elinden alınması noktasına kadar giden temel insan hakkı ihlallerine yol açabilmektedir .

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Elektronik kelepçe nasıl uygulanıyor?
2. KADES uygulaması nasıl çalışıyor?
3. Şiddet devam ettiği halde neden hukuki bir ceza verilmiyor (uzaklaştırma hariç)?
4. Ceza alma süreci neden çok yavaş işliyor ?
5. İleride sosyal hizmetin yeri sizce ne durumda olacak?

20

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Sosyal hizmet uzmanlarının ve öğrencilerin feminizm alanında bilgileri oldukça az, konu hakkında daha derinlemesine okumalar ve tartışmalar yapılmalı.
2. Kamu idarelerinde cam tavan uygulamalarını görmek mümkün. Kamu çalışanları arasında kadın personelin sayısının az olmaması söz konusu ama bunun yanında yönetici ve karar verme mekanizmalarında kadın temsili olduğundan bahsetmek çok zor. Bu temsilin artması gerekli.
3. Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin/farkındalık programlarının 3 yaştan başlamak üzere (kreş) tüm eğitim sürecinde devam etmeli.

Vakayla İlgili Yapılan Eklmeler :

1. Erkeklik üzerine yapılan çalışmalar feminizmin değişen görünümü olarak okunabilir.
2. Kadının kadına düşmanca davranış sergilemesi söz konusu oluyor. Bunun önüne nasıl geçebiliriz? Ataerkil yapı sadece erkeklerin devam ettirdi bir yapı değil, kadınlar tarafından yeniden üretilmektedir.
3. Toplumsal normlar ve toplumda varoluş aile odaklı kurgulandığında bir çok grup dışarıda bırakılıyor.
4. 6284 sayılı kanun kadını sadece aile içindeki şiddetten değil, tanımadığı kişilerin gerçekleştirdiği şiddetten, ısrarlı takipten de korumakta.
5. Kamu yönetiminde kadın temsiline ve feminist dilin artması gerekiyor.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

6. Kadın doğulmaz, kadın olunur sözü Simon Behavior'a ait bir söz. Bu noktada toplumsal cinsiyet kavramının kadınların birey olmasının önünde bir engel oluşturduğu bir gerçek. Mesleki olarak her türlü ayrımcılığa karşı durmak önemli.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 14

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı az, öğrencilere ulaşmakta zorlanıyoruz.
- Sosyal hizmet öğrencilerinde vaka tartışmalarına ilgi duymama durumu söz konusu.
- Feminist sosyal hizmet alanında bilgi azlığı programa katılımın az olmasının nedeni olabilir. Derneğimiz bu konuyla ilgili bir bilinçlendirme çalışması gerçekleştirme fikri üzerinde çalışmalı.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

7.6. 6. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 09.11.2021

Oturum Bilgisi: 6. Oturum

Vakanın Konusu: Engellilik ve konuşulmayanlar

Vakayı Sunan SHU : Mahmut AKKIN, Emre CENGİZER

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında engelli hakları, sosyal içerme, erişilebilirlik, engellilerin sivil toplumda temsili, engellilerin karar alma mekanizmalarına katılımı üzerinden bir tartışma yürütülmüştür.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Toplum ve Ruh Sağlığı Merkezleri ne iş yapıyor?
2. İşaret dili eğitimi sosyal hizmet uzmanları için önemli mi?
3. Engelli bireylerin yaşadığı iç içe geçmiş sorunların çözümünde bizler nasıl katkı sunabiliriz?
4. Engelli bireylerin STK'larında, kamu karar mekanizmalarında temsillerini arttırmak için ne gibi çalışmalar/altyapı sistemleri gerekir?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Sosyal hizmet uzmanları derneğinin ve şubelerinin yaptığı çalışmalar engelli meslektaşların/öğrencilerin ulaşabileceği altyapıya sahip değil.
2. Erişilebilirlik için belediyelere çok iş düşüyor.
3. Uzaktan erişimli eğitimlerde engelli öğrenciler sistem dışında kaldılar. Eğitim sistemleri engelli öğrenciyi kapsayacak altyapıya sahip değil.

Vakayla İlgili Yapılan Eklentiler :

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

1. Engelli istihdamı için kamusal yapının, engelliye verilen işlerin değişmesi ve güncellenmesi gerekmektedir.
2. Afişlerin görme engelli bireylere ulaşması için betimlemeler yapılabilir.
3. Engelli bireylerden bahsedilirken kullanılan dil var olan ötekileştirmeyi tekrar üretiyor. Kullanılan dilin önemi sıklıkla hatırlatılmalı ve sosyal hizmet uzmanları ve sosyal hizmet öğrencilerinde bu konuda farkındalık yaratacak çalışmalar yapılmalı.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 15

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı az, öğrencilere ulaşmakta zorlanıyoruz.
- Sosyal hizmet öğrencilerinde vaka tartışmalarına ilgi duymama durumu söz konusu
- SHUDER üyelerinin farkındalığını arttırmak için, kullanılan dilin kapsayıcı olması temalı bir çalışma planlanmalı.
- SHUDER çalışmaları daha erişilebilir ve kapsayıcı olmalı.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

7.7. 7. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 16.11.2021

Oturum Bilgisi: 7. Oturum

Vakanın Konusu: Kadın Konukevi ve ŞÖNİM Uygulamaları

Vakayı Sunan SHU : Türkan SÖĞÜT GEZER, Aynur KURTAY

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında Kadın Konukevleri (kamu kurumlarının ismi olduğu için tercih edilmiştir), ŞÖNİMLer, bu kuruluşların işleyiş biçimleri, 6284 sayılı kanun ve uygulamaları, tüm bu hizmetler hakkındaki toplumsal imaj üzerinden bir tartışma yürütülmüştür.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Kadının beyanının doğru olup olmadığı nasıl anlaşılıyor?
2. Müracaatçılar ŞÖNİM hizmetlerinden ne kadar yararlanabiliyor?
3. Kadına yönelik şiddet olaylarında yabancı uyruklu vatandaşlar için uygulamalar aynı kanun üzerinden mi yapılıyor? (6284)

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Her vaka için risk analizi iyi yapılmalıdır.
2. Yazılı talimat olmadan işlem yapılmamalıdır.

Vakayla İlgili Yapılan Eklemeler :

1. Mevzuatların hepsi ihtiyaca yönelik yazılıyor ve meslek elemanları için çok önemli bir işlevi var.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

2. Mevzuatlar, müracaatçının anlayacağı şekilde anlatılmalı ve müdahale o şekilde yapılmalıdır.
3. Müracaatçıya hizmet verirken uygulanabilecek yöntemleri kendisi ile paylaşmalıyız. Kurumu da uygulama yöntemlerini de müracaatçıya doğru tanıtmamız/aktarmamız gerekiyor.
4. Hizmet içi eğitimlerin özverili bir şekilde alınması gerekiyor.
5. Telefonla rehberlik yapılabiliyor. Bu yaygınlaştırılmalı ve olaya müdahale süreci hız kazandırılmalıdır.
6. Kadının beyanı esastır. (Şiddet ihbarında)
7. Kadın, müracaat sırasında bilgi almak istediğini söylüyorsa anlatacağı bir olay olabilir. Dikkatlice dinlemek ve önleyici tedbir alınabilir.
8. Mağdur ile gizlilik kapsamında görüşmeler yapılıyor. Kadın isterse yakınları ile paylaşılabilir. Bu durum birey mahremiyetine saygı anlamına gelmektedir.
9. Müracaatçının güvenliğini tehdit eden herhangi bir bilgi kimseye verilmemelidir.
10. ŞÖNİM’de şiddeti önleme uygulamalarının yanında izleme takip çalışmaları da yapılmalıdır.
11. Doğru müdahale hayat kurtarır.
12. Avrupa’da evlilik içi tecavüz suç iken bizim yasalarımızda bu suç olarak görülüyor. Mevzuata bu doğrultuda eklemeler yapılmalıdır.
13. Kadın konukevine şiddet mağdurları gelmek zorunda değildir. Hizmete ihtiyacı olan kadınlar rahatlıkla müracaat edebilirler.
14. Kadın konukevine gelen mağdurun çocuğu için yapılandırılmış hizmet programlarına ihtiyacımız var.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 14

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı sayısında artış gözlenmemekle birlikte, aktif katılım sağlayan kişilerde programa yönelik ilgi yoğunluğu gözle görülür şekilde gerçekleşmektedir.

Raporu Yazan Kişi: Buğse Koca (Sosyal Hizmet Uzmanı)

7.8. 8. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 12.10.2021

Oturum Bilgisi: 8. Oturum

Vakanın Konusu: Psikososyal Destek Çalışmaları

Vakayı Sunan SHU : Seray EREN ÇETİN, Ertuğrul USTA

Vaka Özeti:

Vaka tartışmasını yürüten sosyal çalışmacılar vaka üzerinden gitmek yerine AFAD’ta yerine getirilen görevler, afet alanında yerine getirilen görevler ve son İzmir Depreminde tecrübe edilenler üzerinden tartışmayı yönetmişlerdir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

1. AFAD'ın beraber çalıştığı STK var mı?
2. Psikososyal destek hizmetleri nelerdir?
3. Kimler psikososyal destek verebilir?
4. Psikososyal destek hangi alanda daha fazla verim sağlar?
5. AFAD nedir?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. "Afetlerde Sosyal Hizmet" dersi seçmeli ders olarak verilmemeli. Ders müfredatında zorunlu olarak işlenmelidir.

Vakayla İlgili Yapılan Eklemeler :

1. İzmir depreminde meslek elemanları zorluk yaşadı. Bütün meslek elemanları afet konusunda bilgili ve tecrübeli değildi.
2. Afetler büyüklüğüne göre dört temel başlık altında inceleniyor. (Seviye 1, seviye 2, seviye 3, seviye 4)
3. Psiko-sosyal destek elemanları mesleki yeterliliğe sahip olmadan alana, incelemeye çıkmamalıdır.
4. Psiko-sosyal destek nedir yanında ne değildir üzerine de konuşulmalıdır.
5. Kurumlar, personellerine de psikososyal destek çalışması yapmalıdır. Bunun için ortak grup çalışmaları yapılabilir.
6. Tüm afetler insan kaynaklıdır. Eğer ki yeterli önlemler alınmış olsa afet ortaya çıkmayacak.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 20 kişi

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı sayısında artış gözlemlenmektedir.
- Meslek elemanlarının çeşitli alanlara yönelik bilgi birikimlerinin olduğu saptanmış ve vaka tartışmaları sonrasında diğer konular hakkında da farklı etkinlikler yapılması üzerine karar alınmıştır.

Raporu Yazan Kişi: Buğse Koca (Sosyal Hizmet Uzmanı)

7.9. 9. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 21.12.2021

Oturum Bilgisi: 9. Oturum

Vakanın Konusu: Merve ERŞİN

Vakayı Sunan SHU : Sığınmacılar ve sosyal hizmet

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında göç alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, ürettikleri hizmetler, çalışma biçimleri, vakayla yürütülen süreçler, alanda karşılaşılan sorunlar üzerinden tartışma gerçekleştirilmiştir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Refakatsiz çocuklara ilişkin bir sayısal veri, raporlama var mı?
2. İzmir'de belediyenin göçmenlerle/sığınmacılarla çalışan bir kuruluş var mı?
3. Sığınmacı/göçmenlerle çalışırken dil bariyerini çözmek için ne gibi önlemler aldınız?
4. Lisans eğitiminde gizliliğin önemine çok vurgu yapılır. Hane ziyaretinde yapılan görüşmelerin 6- 7 kişinin olduğu ortamlarda gerçekleştiğinden ve kısa olmasından bahsettiniz. Bu görüşmelerde müracaatçı kendini ne kadar rahat ifade edebiliyor?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Çocuklar için eğitime dahil olmak için bir denklik sınavına giriyorlar ve dil bariyeri nedeniyle akranlarıyla birlikte okuyamıyorlar bu da eğitim dışında kalmaya neden oluyor.
2. Göç alan bölgelere toplum merkezleri gerekmede. Sosyal hizmet kuruluşları dezavantajlı gruplara erişilebilir olması gerekirken toplum merkezleri, gençlik merkezlerinin kapatılması nedeniyle bu çalışmalar yapılamaz hale geldi.
3. Çalışılan müracaatçı grubuyla yeteri kadar vakit geçirme fırsatı olmuyor. Hane ziyaretinde yapılan çalışmalar yapılandırılmış çalışmalar değil.

Vakayla İlgili Yapılan Eklmeler :

1. İzmir'de ASAM isimli bir STK var ve bu alanda başarılı çalışmaları var
2. Sığınmacı/göçmenlerle çalışırken dil bariyerini çözmek için tercüman desteği sağlanıyor fakat yeterli değil. Özel eğitime ihtiyaç duyan müracaatçılar ve duyma engeli olan müracaatçılar için özel müdahale programların geliştirilmesi gerekiyor.
3. Belediyeler sığınmacı müracaatçı grubuna ilişkin projeler yapıyorlar. İhtiyaç belirleme ve ihtiyaçları giderme konularında çalışıyorlar. Bununla birlikte UNHCR ile ortak çalışmaları var.
4. Sosyal uyum programlarının neden başarıya ulaşmadığı üzerine değerlendirme ve tartışmalar yapılmalı, konu hakkında akademik okumalar yapılabilir.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 14

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı az, öğrencilere ulaşmakta zorlanıyoruz.
- Sığınmacılar/mülteciler/göçmenler gibi farklı yasal statü ve tanımları anlatan bir referans kaynak hazırlanabilir.
- Göç alanında çalışan derneklerdeki sosyal hizmet uzmanları tarafından kullanılacak iş akış şeması hazırlanması fayda sağlayacaktır.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 04.01.2022

Oturum Bilgisi: 10.Oturum

Vakanın Konusu: Yoksulluk ve Sosyal Hizmet

Vakayı Sunan SHU : Bülent UTKU

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında yoksulluk üzerine sosyolojik kavramlar, yoksulluğun görünüşleri, yoksullukla mücadele politikaları ve bu politikaların uygulamaları, ihtiyaçlar hiyerarşisi, sosyal içerme, sosyal hayata katılım kavramları üzerinden yürütülmüştür.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Yoksul insan hangi risklerle karşı karşıya kalır?
2. SED nedir?
3. Her yoksul insana SED bağlanabilir mi?
4. Yoksulluk durumunda çocuk mu önceliklidir ebeveynler mi?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

1. Yoksulluk kavramı kısırlaştırılmamalı. Yoksul insan denilince aklımıza sadece ekonomik zorluk yaşayan bireyler gelmemeli. Eğitim, sağlık alanındaki artı eksiler de göz önüne alınmalı ve sosyal yönden bireye katkı sağlayabilecek aktivitelerin yokluğu da bu sınırlar içerisinde kendisine yer bulmalıdır.
2. Sosyal güvenlik kavramı herkesi kapsamıyor. Bu kapsam yoksulluğa yol açabiliyor.
3. Kırılgan grupların yoksulluk görünüşleri farklı olabiliyor.

Vakayla İlgili Yapılan Eklemeler :

1. Yoksulluk bütün müracaatçılarımızın temel sorunudur.
2. Temel ihtiyaçları gidermeden sosyal sorunlara müdahale edilirse her şey eksik kalır.
3. Yoksulluk, sosyal dışlanma içerisine girmektedir.
4. Yoksul kesim katılımdan uzak kalıyor.
5. Sosyal çalışmacıların üzerinde çalışması gereken önemli konulardan birisi sosyal adalettir. Sosyal adalet sağlanmadan yapılan birçok mesleki müdahale istenen sonuca ulaşamaz.
6. Yoksulluğun temel sorunu tüketememe halidir. İnsanlar fırsat eşitliğine sahip değil ve bu da toplumdan kopuşu getiriyor. Bu olay döngü haline geliyor ve zinciri kırmak gerekiyor. Fırsat eşitliği kavramı üzerine çalışmamız gerekiyor.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 10

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı sayısının büyük çoğunluğunu öğrenci kitlesi oluşturmaktadır. Bu oturum sınav dönemi içerisinde gerçekleştiği için katılım diğer oturumlara istinaden niceliksel olarak yetersiz bulunmuştur.

Raporu Yazan Kişi: Buğse Koca (Sosyal Hizmet Uzmanı)

7.11. 11. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 11.01.2022

Oturum Bilgisi: 11. Oturum

Vakanın Konusu: STK'larda SHU istihdamı

Vakayı Sunan SHU : Emrah PAKMAN, Tufan Fırat GÖKSEL, Aynur KURTAY

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında sivil toplum kuruluşlarında sosyal çalışmacının rolü ve yerine getirdikleri görevler, sivil toplum kuruluşlarında istihdam edilebilme, vakıflar, sosyal ağlar, mesleki güçlerimiz, SHUDER Şube yönetimini yürütme tecrübeleri konuları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

Sosyal hizmet alanına yönelik birçok stk var. Acaba bu stk' lar bir çatı altında toplanması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler :

- 1 yıldır AFAD'ta çalışıyorum. Maalesef AFAD'ta da alanımız çok sınırlandırılmış durumda ve süpervizyon sorunu var
2. Kitap önerisi: Büyük Dönüşüm
3. Kitap önerisi:Yoksulluk İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet

Vakayla İlgili Yapılan Eklèmeler :

1. Sivil toplum kuruluşları açısından hak temelli bir toplum konulu proje teşvikleri alınacak bir dönem başlıyor. STK larda çalışmak için rakip meslekler çok fakat mesleğimizin sivil toplumda temsili yok. Sosyal hizmet mesleğinin eğitim içeriği sivil toplum alanında istihdam edilebilecek önemli mesleklerden fakat meslektaşların en büyük eksiği dil bilmemesi.
2. STK larda çalışmak için dil bilmek gerekiyor
3. Sosyal çalışmacının en önemli avantajı sahada rahat olması ve alana ilişkin bilgi dağarcığı.
4. Yeni mezunlara CV hazırlama eğitimi verilebilir.
5. En çok sosyal çalışmacı istihdam eden dernekler çoğunlukla göç çalışıyor. İstihdam etme gücü de yüksek.
6. Hak izlemesi, gölge raporlar yapan stk lar arttı

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

7. Sosyal çalışmacılar kamuda çalışırken sistem tarafından zorlanabilir ve müracaatçının yararına aksiyon alamayabilir. Bu durum sosyal çalışmacı açısından bir çatışma yaratabilir. Fakat sivil toplum kuruluşları mesleki müdahaleyi gerçekleştirebilmek için daha esnek bir yapıya sahiptirler.

8. Sivil toplum kuruluşları ve platformlar insan ticareti raporu yazarken müracaatçının yüksek yararını önceleyen personele ihtiyaç duyar. Bu bağlamda sosyal çalışmacılar tercih edilen meslekler arasında yere alabilirler.

9. Sivil toplum hak emelli şekilleniyor, bizim mesleğimizle kesiştiği yerler var. Buraları yakalamak lazım.

10. Sivil toplum kuruluşlarının bir araya geldiği ağlar var, meslektaşlarımız buralarda da istihdam edilebilir.

Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 20

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı az, öğrencilere ulaşmakta zorlanıyoruz.
- Öğrencilerde kamuda istihdam edilme refleksi var. Sivil Toplum Kuruluşlarını tercih eden meslektaşımız az fakat kamunun istihdam etme oranı düştükçe bu artacaktır. Bu bağlamda lisans eğitime konuya ilişkin bilgi ve becerilerin eklenmesi gerektiği düşünülmektedir.
- SHUDER üyelerinin farkındalığını arttırmak için, kullanılan dilin kapsayıcı olması temalı bir çalışma planlanmalı.
- SHUDER çalışmaları daha erişilebilir ve kapsayıcı olmalı.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

7.12. 12. OTURUM RAPORU

Vaka Tartışma Tarihi ve Süresi: 25.01.2022

Oturum Bilgisi: 12. Oturum

Vakanın Konusu: Adli sosyal hizmet uygulamaları

Vakayı Sunan SHU : Kadir

Vaka Özeti: Bu vaka tartışmasında Adalet Bakanlığının teşkilat yapısı, Adalet Bakanlığında çalışan sosyal çalışmacının görev ve yetkileri, karşılaştıkları vakalar, Mağdur Hakları Müdürlüklerinin işleyişi, mahkeme süreçlerinde çocukların konumları, hakim ve savcıların mağdur çocuklarla iletişim kurma becerileri üzerinden alan değerlendirilmiştir.

Vakayla İlgili Sorulan Sorular:

1. Ssç ile 2 saat görüşmek çok uzun. Çocuğun açılmasını nasıl sağlıyorsunuz?
2. Çocuk mahkemesinin kapatılması çocuk alanını etkiledi mi? ihtisaslaşmış mahkeme olması çocuklar için fayda sağlıyor muydu?
3. Merhaba hocalarım:)Benim merak ettiğim zor savcı ve hakimlerle çocuk hak savunuculuğunu nasıl uyguluyorsunuz?

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri

4. Cinsel istismar mağduru çocuğun mahkeme sürecinde tekrar tekrar anlatmaması için neler yapılıyor?
5. Mağdur hakları müdürlüğü bünyesinde adalet bakanlığı rehabilitasyon yapacak mı? Yapılandırılmış bir müdahale programı olacak mı?
6. Adliyede shu başına düşen vaka için üst sınır var mı?
7. Hocam bilmediğim için soruyorum kusura bakmayın lütfen. Peki suçlularla görüşme yapıyor musunuz ve yapıyorsanız hangi suç türünü işlemiş kişilerle? Teşekkür ederim şimdiden.
8. Adliyede mesleki doyum sağlayabiliyor musunuz?
9. Kişiler arası evlat edinme vakalarına bakıyor musunuz hocam? bir de velayet değerlendirmelerini nasıl yapıyorsunuz?
10. Etkilendiğiniz vakalarda psikolojik destek alıyor musunuz acaba?
11. Müracaatçıyla bağ kurduğunuz oluyor mu? Eğer oluyorsa bu durumu nasıl anlatıyorsunuz?

Vakayla İlgili Yapılan Eleştiriler : Herhangi bir eleştiri yapılmadı.

Vakayla İlgili Yapılan Eklèmeler :

1. Kamu malına zarar verme suçuna karşılık olarak öfke ile başa çıkma yolları konusunda danışmanlık tedbiri kararı verildiğine tanık oldum. Bunun fayda sağlayıp sağlamayacağı konusunda kararsızım.

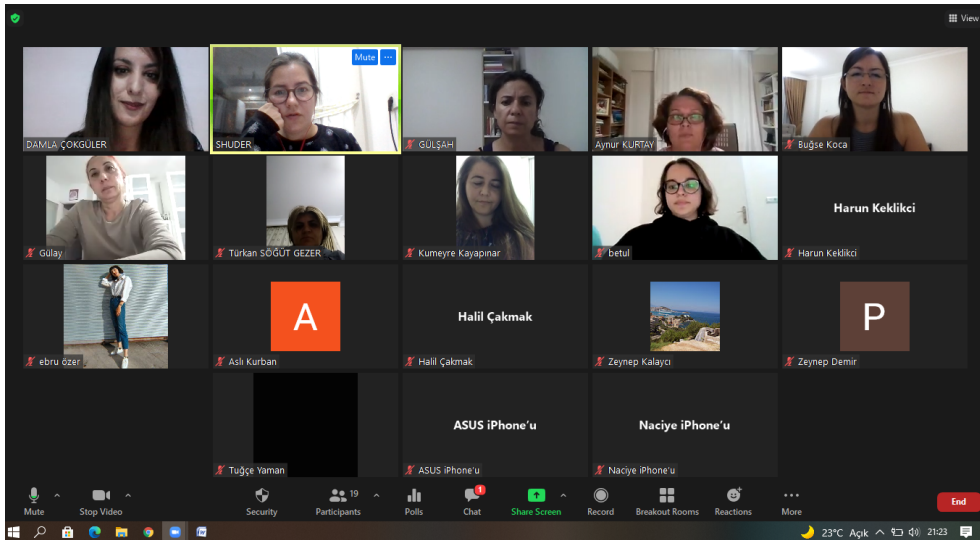
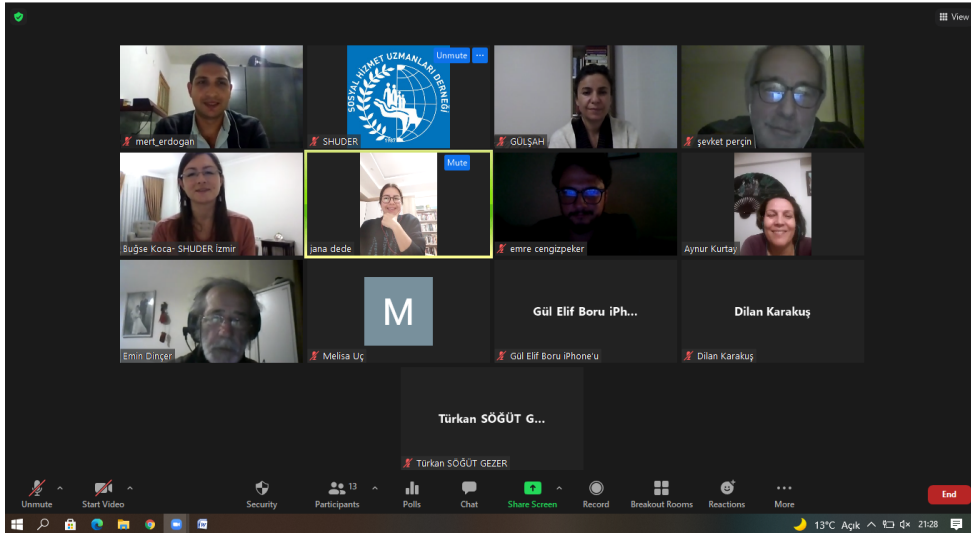
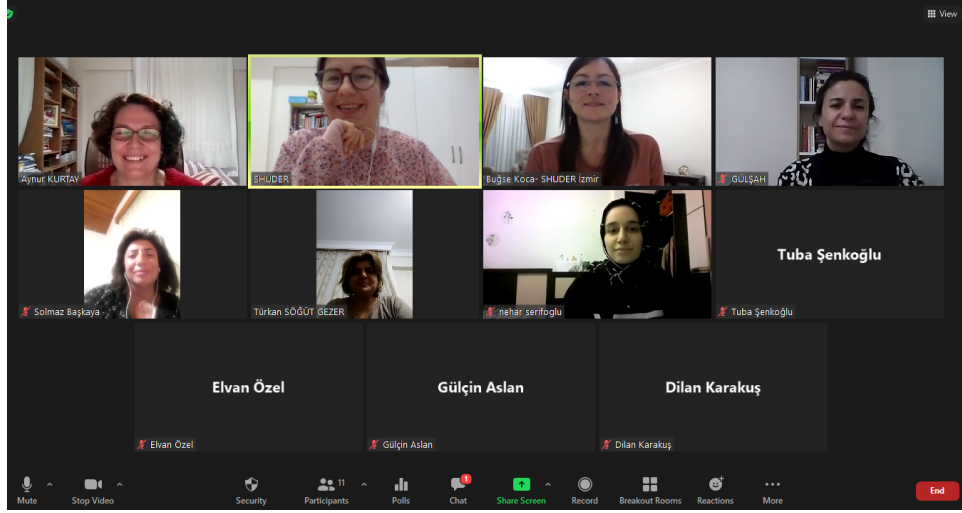
Vaka Tartışmasına Katılan Kişi Sayısı: 13

Genel Değerlendirme:

- Katılımcı az, öğrencilere ulaşmakta zorlanıyoruz.
- Adli sosyal hizmet alanında çalışan meslektaşlar diğer kamu kurumlarına oranla az olduğu için bu alan hakkındaki bilgilerin artırılması gerekmektedir.
- SHUDER üyelerinin farkındalığını arttırmak için, kullanılan dilin kapsayıcı olması temalı bir çalışma planlanmalı.
- SHUDER çalışmaları daha erişilebilir ve kapsayıcı olmalı.

Raporu Yazan Kişi: Cana DEDE

8.FOTOĞRAFLAR

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Aydın ve İzmir Şubeleri